

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 1T/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220010417
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Gilányi
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1220010417.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II samosudcom JUDr. Filipom Gilányim na hlavnom pojednávaní konanom dňa 01.03.2022 v Bratislave takto rozhodol:

r o z h o d o l :

Obžalovaný
B. O. K.. XX.XX.XXXX v Bratislave
trvale bytom Bratislava - Nové Mesto

sa uznáva vinným, že

v období odo dňa 13.01.2018 až doposiaľ s výnimkou obdobia odo dňa 23.11.2018 až 26.07.2019, kedy sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, si ako otec D. O., K.. XX.XX.XXXX, tak v Bratislave na Y.Č. T. XX, ako ani na iných miestach riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť voči synovi, hoci mu táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, a ktorej rozsah bol určený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 27P/337/07-47 zo dňa 14.01.2018, právoplatným a vykonateľným dňa 18.01.2008, a to prispievať na jeho výživu sumou vo výške 165,97 € (5 000 Sk), ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky U. W.Í., hoci vedel o existencii svojej vyživovacej povinnosti a túto povinnosť si riadne neplnil, pričom bol od 05.11.2019 do 25.09.2020 i riadne zamestnaný, pričom v obdobiach, keď zamestnaný nebol, neprejavoval adekvátnu snahu zabezpečiť si finančné prostriedky na úhradu výživného na svojho syna, i keď mu v tom nebránila žiadna objektívna prekážka, čím za obdobie odo dňa 13.01.2018 až doposiaľ (vrátane mesiaca február 2022), spôsobil dlh na výživnom v celkovej výške 6 670,74 €, pričom bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/161/2017 zo dňa 06.12.2017, oznámeným obžalovanému dňa 12.01.2018, právoplatným dňa 09.08.2018, odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ktorého skutku sa dopustil vo vzťahu k synovi D. O.,

teda

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona.

Za to sa

odsudzuje

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona k trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa obžalovaný zaraďuje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 26.05.2020 prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II podal obžalobu na B. O.T., K.. XX.XX.XXXX B. O. pre skutok právne kvalifikovaný ako úmyselný prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie, že sa cíti byť nevinný zo skutku kladeného mu za vinu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, výsluchom svedka D. O., svedkyne U. W. a prečítaním listinných dôkazov, a to najmä rozsudkom OS Bratislava II, sp. zn. 27P/337/07 z č. l. 42-43, rodným listom z č. l. 44, potvrdením o štúdiu z č. l. 45, výpočtom dlžného výživného z č. l. 46, lustráciami, výpismi a správami z č. l. 47-74, trestným rozkazom OS Bratislava II, sp. zn. 3T/161/2017 z č. l. 75-79, potvrdením o štúdiu z č. l. 121, výpočtom dlžného výživného z č. l. 122-123, lustráciami, výpismi a správami z č. l. 124-170, poštovým poukazom na adresu z č. l. 171-174, aktuálnym odpisom registra trestov obžalovaného, aktuálnym výpisom z evidencie Sociálnej poisťovne o obžalovanom.

Záverom hlavného pojednávania súd upozornil obžalovaného na možnosť prísnejšieho posudzovania skutku, a to ako prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona k čomu obžalovaný uviedol, že si nechce pripraviť novú obhajobu.

Všetky vykonané dôkazy súd hodnotil jednotlivo i v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, pričom dospel k záveru, že skutok, ktorý je v predmetnej trestnej veci kladený za vinu obžalovanému sa stal a že sa tohto skutku dopustil práve obžalovaný.

Obžalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že býva v byte, ktorý má prenajatý, kde býva sám. Je zdravý, lieky neužíva. Príležitostne užíva alkohol. Má dve deti D., ktorý má 20 rokov a J., ktorá má 12 rokov, ktorá je v starostlivosti matky. Obžalovaný nemá nikoho v starostlivosti, ani nemá k iným osobám vyživovaciu povinnosť. Majetok nemá, je nezamestnaný, chodí na brigády. Má príjem 400 až 500 € mesačne z brigádnej činnosti, iný príjem nemá. Ďalej uviedol, že v inkriminovanom čas bol nezamestnaný, nemal dostačujúci príjem. Výživné neplnil, a to preto, aby neskončil na ulici. Chce to doplatiť, len mu stále neprišla jedna hotovosť. Hľadal si robotu, ale nič nenašiel. Raz uhradil 4 000 € a raz 2 000 €, čo bolo v októbri až novembri 2021. Potvrdenie o úhrade dával aj probačnej úradníčke. Vie o tom, že bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy. Ďalej vypovedal, že jeho syn D. je v matkinej starostlivosti. Pokiaľ vie, mal by stále chodiť do školy, aj po celú dobu chodil do školy. Od januára 2018 doposiaľ sú náklady obžalovaného na živobytie nasledovné. Bývanie platí 400 € mesačne, ide o byt 26 m² - garsónka. Na stravu, oblečenie a pod. vynaloží 200 až 250 € mesačne. Na dcéru J. platí 100 € mesačne výživné. Mám aj dlh voči nej na výživnom vo výške cca. 8 000 € s tým, že mu sľúbili, že počkajú, kým si vyrieši túto vec. Iné výdavky nemá. Má základné vzdelanie, pracoval ako vodič z povolania. Súd vyhodnotil výpoveď obžalovaného ako vierohodnú, v podstatných okolnostiach sa zhodovala s ostatnými dôkazmi.

Svedok D. O. vypovedal, že asi od roku 2011 až do súčasnosti, až na pár nejakých výnimiek, trvá to, že na neho obžalovaný neprispieva na výživu. Od januára 2018 doposiaľ uhradil jednorazovo 4 000 €. Svedok študuje na vysokej škole v druhom ročníku v dennej forme štúdia. Na vysokej škole študuje od septembra 2020. Predtým chodil na strednú priemyslovú školu, pričom študuje bez prerušenia. Medzitým nikde nepracoval. Chodil iba na brigády. Nemôže veľa pracovať kvôli zdraviu. Z brigád zarobil možno 200 €. Ďalej vypovedal, že chod domácnosti zabezpečuje mama a prispieva jej na to babka z dôchodku. Uviedol, že má intoleranciu na lepok a laktózu, preto musí mať špeciálnu stravu, ktorá je

drahšia. Diagnostikované mu to bolo v lete 2021. Mesačne sú výdavky na jeho stravu možno cez 200 €. Predtým boli výdavky nižšie. Na oblečenie a obuv má bežné výdavky, môže to byť do 100 €. Užíva lieky na alergiu a platí si súkromného fyzioterapeuta, keďže má zablokovaný krčný stavec. Na lieky má výdavky do 10 € mesačne a na fyzioterapeuta asi 120 € mesačne. Čo sa týka dopravy, tak jeho matka má auto a z vlastných zdrojov zabezpečuje dopravu. Svedok mám výdavky na šport, a to na tenis približne 20 € týždenne. Majetok nevlastní žiadny a nemám ani žiadne záväzky. Svedok ďalej vypovedal, že obžalovaný má ešte jedno dieťa, čiže aj k nemu by mal mať vyživovaciu povinnosť. Súd vyhodnotil výpoveď svedka ako vierohodnú, v podstatných okolnostiach sa zhodovala s ostatnými dôkazmi.

Svedkyňa U. W. vypovedala, že obžalovaný uhradil 4 000 € jednorazovo v septembri 2021 a potom uhradil 500 € v marci 2021, inak výživné neplnil. Jej syn má intoleranciu na laktózu a lepok, v súvislosti s čím sa zvýšili náklady. Má to diagnostikované asi rok. Stravu mu musí svedkyňa doma variť. Mal istý čas bolesti, preto musel ukončiť aj brigádu a nevie jej ani prispievať na domácnosť. Syn študuje na vysokej škole v dennej forme od septembra 2020. Predtým študoval na strednej priemyselnej škole. Syn má aj zdravotné problémy s chrbticou, čo riešila formou rehabilitácie v nemocnici a momentálne k nim chodieva fyzioterapeut minimálne raz za týždeň. Svedkyňa ďalej uviedla, že nestíha platiť životné náklady, pomáha jej aj jej mama, ktorá je na dôchodku. Obžalovaného prosila, aby jej prispieval, čo viac krát sľúbil, že pošle, ale neposlal. Svedkyňa ďalej uviedla, že dlh obžalovaného na výživnom k 15.02.2022 činí 11 700 €, pričom úhrada vo výške 4 000 €, ktorú uskutočnil, bola zarátaná na jeho dlh, ale k dnešnému dňu dlh predstavuje uvedenú čiastku. Ďalej uviedla, že úhrada vo výške 4 000 € a 500 € nebola nejakým spôsobom zo strany obžalovaného identifikovaná, na aký dlh má byť zarátaná, pričom svedkyňa to zarátala na staršie výživné. Z výživného za obdobie od 13.01.2018 do dnešného dňa nebolo nič uhradené. Celá suma 4 500 € bola zarátaná na predchádzajúce dlžné výživné. Kým bol obžalovaný vo väzbe, niečo posielal, ale to tiež započítala na staršie výživné. Všetko, čo poslal, odpočítala od staršieho dlžného výživného. K nákladom na živobytie syna D. uviedla, že syn je v jej starostlivosti, pričom nie je momentálne schopný sám sa živiť. Náklady na bývanie sú 240 € mesačne, na telefóny 50 € mesačne na syna a 50 € mesačne na ňu, náklady na stravu na syna sú 50 € na týždeň, náklady na drogériu a obuv na syna sú možno 100 € mesačne, náklady na zdravotnú starostlivosť - rehabilitácie a na lieky sú 150 € mesačne. Syn má auto, na ktoré mu svedkyňa prispieva. Syn vlastní auto, svedkyňa a hlavne jej matka synovi prispievajú na prevádzku. Svedkyňa so svojou matkou kúpili synovi staršie auto z peňazí po otcovi svedkyne. Keď mal syn stužkovú a keď si robil vodičák, mu to svedkyňa so svojou matkou hradili. Obžalovaný na to neprispel. Syn robí rekreačný tenis, kde výdavky sú 12 € na týždeň. Svedkyňa kupuje synovi knihy do školy, pričom jedna kniha stojí aj 40 €, niekedy je to aj 200 € ročne. Syn nemá žiadne príjmy. Iný majetok okrem auta nemá. Nemá žiadne záväzky. Svedkyňa ďalej vypovedala, že obžalovaný má ešte jednu dcéru, ktorá je ešte maloletá. Súd vyhodnotil výpoveď svedkyne ako vierohodnú, v podstatných okolnostiach sa zhodovala s ostatnými dôkazmi.

Z dôkazu listinou - rozsudkom z č. I. 42-43 vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. 27P/337/07-47 zo dňa 14.01.2008, právoplatným dňa 18.01.2008 bola obžalovanému určená vyživovacia povinnosť voči synovi, a to tak, že obžalovaný je povinný prispievať na výživu svojho maloletého syna D. O., K.. XX.XX.XXXX sumou 5 000 Sk (165,97 €) mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky U. W.. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu listinou - rodným listom z č. I. 44 vyplynulo, že D. O., K.. XX.XX.XXXX je synom obžalovaného a U. W.. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu listinou - potvrdením o návšteve školy z č. I. 45 vyplynulo, že D. O. bol od 01.09.2016 študentom štvorročného denného štúdia na strednej priemyselnej škole, pričom dňa 25.03.2019 jeho štúdium trvalo. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu listinou - lustráciami, výpismi a správami z č. I. 47 - 74 vyplynulo, že obžalovaný dňa 23.11.2018 nastúpil do výkonu trestu na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 06.12.2017 pod sp. zn. 3T/161/2017. Ďalej vyplynulo, že obžalovaný ku dňu 25.01.2019 bol slobodný, mal dve deti, pričom pri nástupe do výkonu trestu nahlásil vyživovaciu povinnosť na syna D. O.Ď.. Na dcéru si vyživovaciu povinnosť nenahlásil. Ďalej vyplynulo, že v období dva roky pred 13.01.2018 bol postihnutý za osem priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Ďalej vyplynulo, že vlastní vozidlo HONDA CBR1000RR SC57/1/1, A.: W.-XXXAD, na ktorom viazne viacero exekútorských blokácií. Ďalej

vyplývalo, že obžalovaný vykonával od 11.09.1996 osem rôznych živností a od 14.12.2001 ďalšiu živnosť. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu listinou - trestným rozkazom z č. I. 75-79 a aktuálnym odpisom registra trestov obžalovaného vyplývalo, že obžalovaný bol päťkrát odsúdený, pričom v štyroch prípadoch sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený a v piatom prípade bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. 3T/161/2017 zo dňa 06.12.2017, právoplatným dňa 09.08.2018, oznámeným obžalovanému dňa 12.01.2018 odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazov listinou.

Z dôkazu listinou - potvrdením o návšteve školy z č. I. 121 vyplývalo, že D. O. bol od 01.09.2016 študentom štvorročného denného štúdia na strednej priemyselnej škole, pričom dňa 02.03.2020 jeho štúdium trvalo. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu listinou - výpočtom dlžného výživného z č. I. 122-123 a poštovým poukazom na adresu z č. I. 171-174 vyplývalo, že obžalovaný uhradil v mesiacoch september, október, november 2019 a január, február, apríl 2020 výživné v celkovej výške 300 €. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu listinou - lustráciami, výpismi a správami z č. I. 124-170 vyplývalo, že obžalovaný bol vo výkone trestu na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 06.12.2017 pod sp. zn. 3T/161/2017 do 26.07.2019. Ďalej vyplývalo, že obžalovaný vykonával rôzne živnosti do 05.09.2019, kedy ukončil podnikateľskú činnosť. Ďalej vyplývalo, že obžalovaný bol od 05.11.2019 zamestnancom, pričom dňa 14.02.2020 pracovný pomer trval. Ďalej vyplývalo, že D. O. nebol zamestnaný, od 20.11.2018 do 30.09.2019 a od 01.10.2019 vykonával brigádnickú prácu študenta. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z dôkazu aktuálneho výpisu z evidencie Sociálnej poisťovne o obžalovanom vyplývalo, že obžalovaný od 05.11.2019 do 25.09.2020 zamestnaný, pričom jeho vymeriavací základ v mesiaci september 2020 dosiahol výšku 500,91 € a v mesiacoch február až august 2020 dosiahol výšku 580 €. Súd nepochyboval o vierohodnosti dôkazu listinou.

Z ostatných dôkazov nevyplývali žiadne ďalšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Strany nenavrhlí vykonať žiadne ďalšie návrhy.

Z dokazovania jednoznačne vyplývalo, že obžalovaný je otcom D. O.ď, ktorý doposiaľ nie je schopný sám sa živiť, študuje, pripravuje sa na budúce povolanie, teda obžalovanému v inkriminovanom období trvá vyživovacia povinnosť voči synovi ustanovená mu § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. Z dokazovania ďalej vyplývalo, že rozsah vyživovacej povinnosti bol obžalovanému stanovený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 27P/337/07-47 zo dňa 14.01.2018, právoplatným a vykonateľným dňa 18.01.2008 vo výške 165,97 € (5 000 Sk) mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám matky. Súd pritom nezistil žiadnu takú podstatnú zmenu pomerov, ktoré by odôvodňovali nižšiu výšku výživného. Z vykonaného dokazovania vyplývali oprávnené životné náklady syna obžalovaného, ktoré na pravidelnej mesačnej báze sa pohybujú okolo sumy 685 €, teda doposiaľ stanovené výživné nepokrýva ani polovicu oprávnených životných nákladov syna obžalovaného, čo plne korešponduje so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomery obžalovaného. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplývalo, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery obžalovaného sa od ostatného rozhodnutia o výške výživného zásadne nezmenili s výnimkou obdobia odo dňa 23.11.2018 až 26.07.2019, kedy bol obžalovaný obmedzený na osobnej slobode. Z vykonaného dokazovania tak súd ustálil, že obžalovaný bol v inkriminovanom období, teda od 13.01.2018 až do vyhlásenia rozsudku s výnimkou obdobia odo dňa 23.11.2018 až 26.07.2019 povinný uhrádzať výživné na syna vo výške 165,97 €. Z vykonaného dokazovania zároveň súd ustálil, že obžalovaný riadne a včas výživné neplnil, čím mu vznikol dlh na výživnom vo výške 6 970,74 €, pričom na toto dlžné výživné dodatočne plnil celkovú sumu 300 €, čím mu ku dňu vyhlásenia rozsudku zostal dlh na výživnom vo výške 6 670,74 €, teda suma výživného za obdobie štyridsať mesiacov a časť sumy výživného za obdobie štyridsiateho prvého mesiaca. Pokiaľ ide o úhrady obžalovaného vo výške 4 000 € a 500 €, o ktorých vypovedali svedkovia D. O. a U. W., z výpovede svedkyne W. jednoznačne vyplývalo, že nešlo o úhradu dlžného výživného za inkriminované obdobie, ale išlo o plnenie na dlh výživného vzniknutý pred inkriminovaným obdobím,

čiže o starší, teda skôr splatný dlh na výživnom. Z dokazovania zároveň vyplynulo, že obžalovaný už bol dňa 09.08.2018 za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona odsúdený.

Súd na základe zisteného skutkového stavu tak dospel k záveru, že skutok obžalovaného napĺňa všetky zákonné znaky žalovaného trestného činu. Obžalovaný si napriek čiastočnému plneniu nesplnil vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi za štyridsaťjeden mesiacov v období odo dňa 13.01.2018 do vyhlásenia rozsudku s výnimkou obdobia odo dňa 23.11.2018 až 26.07.2019, pričom obžalovaný bol dňa 09.08.2018, teda v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin právoplatne odsúdený a obžalovaný páchal skutok po dlhší čas, teda v danom prípade obdobie podstatne presahujúce dobu dvoch rokov. Konanie obžalovaného tak naplnilo objektívnu stránku stíhaného trestného činu. Objektom stíhaného trestného činu je ochrana nároku na výživu oprávnenej osoby, ktorý vyplýva zo zákona o rodine. Obžalovaný svojim konaním porušil záujem na ochrane tohto záujmu chráneného Trestným zákonom. Je zrejmé, že konanie obžalovaného bolo vedomé, keďže obžalovaný si bol plne vedomý svojej vyživovacej povinnosti, táto mu bola vymedzená aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 27P/337/07-47 zo dňa 14.01.2018, právoplatným a vykonateľným dňa 18.01.2008, napriek tomuto plnému uvedomeniu si obžalovaný svoju vyživovaciu povinnosť nesplnil, teda obžalovaný svoj skutok spáchal s priamym úmyslom podľa § 15 písm. a) Trestného zákona. Páchatelom tohto trestného činu môže byť fyzická osoba, ktorá má povinnosť vyživovať iného a ak u nej nie je daná okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť, pričom u obžalovaného je nutné jednoznačne konštatovať vyživovaciu povinnosť voči jeho synovi, ako už bolo vyššie uvedené a u obžalovaného súd nezistil žiadnu okolnosť vylučujúcu trestnú zodpovednosť. Súd tak konštatuje, že obžalovaný svojim skutkom naplnil všetky znaky úmyselného prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Vo vzťahu k obligatórnemu skúmaniu aplikovateľnosti tzv. materiálneho korektívu pri prečinoch súd poukazuje na nasledovné. Ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona určuje podmienky neposudzovania konania ako prečinu. Tzv. materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečinu je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu). Na posúdenie závažnosti určitého protispoločenského konania majú vplyv a závažnosť prečinu určujú nasledovné skutočnosti a/ spôsob vykonania činu a jeho následky, b/ okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, c/ miera zavinenia a pohnútky páchatel'a. Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, sa týkajú konania a následku (test objektívnej stránky) a miery zavinenia v prípade pohnútky (t. j. subjektívnej stránky), pričom tieto sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných a zároveň iba ak kumulatívne odôvodňujú nepatrnosť závažnosti skutku možno konštatovať, že nejde o trestný čin. V prejednávanej veci išlo u obžalovaného o opakované konanie - recidívu trestného činu, ktorá nastala bezprostredne po ostatnom odsúdení za predchádzajúci trestný čin. Teda z hľadiska trestnosti nejde o taký hraničný stav, kedy by iba krátky čas, t. j. pár dní bolo rozhodujúcich pre naplnenie zákonného znaku podľa § 207 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, od ktorej by bolo možné odvodzovať nepatrnú závažnosť trestného činu. Ďalej hraničná závažnosť stíhaného trestného činu podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona je daná, ak páchatel' najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si riadne neplní vyživovaciu povinnosť, pričom v danom prípade obžalovaný si riadne neplnil vyživovaciu povinnosť za štyridsaťjeden mesiacov, čím je umocnená závažnosť trestného činu. V súhrne uvedených okolností súd uzavrel, že závažnosť konania obžalovaného prekročila stupeň nepatrnej závažnosti, a preto nebolo možné dospieť k záveru, že by skutok obžalovaného s poukazom na ust. § 10 ods. 2 Trestného zákona nebol trestným činom.

Súd tiež posudzoval, či je daná niektorá z okolností vylučujúcich protiprávnosť činu podľa § 24 až 30 Trestného zákona, pričom dospel k záveru, že takúto okolnosť nezistil.

Vzhľadom na uvedené súd uznal obžalovaného vinným zo spáchania úmyselného prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona.

V otázke trestu súd ukladal trest podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, t. j. v trestnej sadzbe jeden až päť rokov. Súd pri ukladaní trestu vychádzal z ust. § 34 Trestného zákona, pričom prihliadol na potrebu ochrany spoločnosti pred ďalším páchaním trestnej činnosti obžalovaným a súčasne na to, aby iných trest odradil od páchania trestných činov, majúci tiež na zreteli vytvorenie podmienok na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život a ďalšiu trestnú činnosť už nepáchal a aby trest zároveň vyjadril morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. Pritom podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona súd zohľadnil pomer a mieru priťažujúcich okolností a poľahčujúcich okolností. V rámci priťažujúcich okolností súd takéto okolnosti nezistil. Pokiaľ ide o okolnosť, že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený, v štyroch prípadoch sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený, teda súd na tieto odsúdenia ani prihliadnuť nemohol, keď v týchto štyroch prípadoch nastala právna fikcia neodsúdenia a v prípade piateho odsúdenia obžalovaného išlo o okolnosť, ktorá je zákonným znakom stíhaného trestného činu, súd teda na túto okolnosť ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona neprihliadal. Vo vzťahu k poľahčujúcim okolnostiam súd zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, keď obžalovaný síce formálne vyhlásil, že je nevinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu, avšak počas celého konania doznával svoju vinu a ku skutku sa staval tak, že ho mrzí. Súd tak zistil prevahu poľahčujúcich okolností, preto podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ukladal trest v trestnej sadzbe so zníženou hornou hranicou trestnej sadzby o jednu tretinu, t. j. v trestnej sadzbe jeden rok až tri roky a osem mesiacov. Vzhľadom na okolnosť, že obžalovaný sa dopustil špeciálnej recidívy, pričom stíhaný skutok začal páchať bezprostredne po predchádzajúcom odsúdení a v páchaní trestnej činnosti pokračoval aj po vykonaní trestu odňatia slobody uloženom mu za predchádzajúcu trestnú činnosť, teda ani uloženie trestu odňatia slobody za rovnakú trestnú činnosť, ani jeho výkon nevedli obžalovaného k zmene správania a k náprave a vzhľadom na okolnosť, že obžalovaný páchal stíhaný skutok po dobu štyridsaťjeden mesiacov, teda významne dlhú dobu, súd považoval za nevyhnutné ukladať prísnejší trest, než trest v prvej tretine upravenej trestnej sadzby. Súd zároveň na prospech obžalovaného zohľadnil okolnosť, že čiastočne plnil výživné. Preto súd dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody na dva roky, ktorý svojou výmerou mierne presahuje hranicu prvej tretiny upravenej trestnej sadzby plne odzrkadľuje spáchaný trestný čin, teda súd takýto trest považuje za primeraný, nie neprimerane prísny, plne spôsobilý zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchaním ďalšej trestnej činnosti zo strany obžalovaného, viesť obžalovaného k náprave, odradiť iných od páchania trestnej činnosti a zároveň vyjadríť morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Súd z hľadiska druhu trestu posúdil tiež možnosť uloženia tzv. alternatívneho trestu, teda trestu nespojeného s odňatím slobody. V tomto smere súd vychádzal zo závažnosti spáchaného trestného činu. Závažnosť trestného činu určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy, podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia, zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, prípadne povinnosť súdu uložiť trest odňatia slobody. Pri prejednávanom trestnom čine stanovuje zákonodarca trestnú sadzbu v rozpätí jeden až päť rokov. Už týmto ho zákonodarca zaraďuje medzi prečiny (§ 10 ods. 1 písm. b) Trestného zákona), avšak podstatným tu je hlavne to, že stanovením rozpätia trestnej sadzby, zaradil zákonodarca tento trestný čin medzi menej závažné trestné činy, čo možno vyvodíť z toho, že za jeho spáchanie nemusí súd povinne vôbec ukladať trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Trestného zákona argumentum a contrario). Trestom odňatia slobody sa tu má na mysli nielen jeho nepodmienečná forma, ale aj prípadné podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Súd za spáchanie prečinu podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona môže preto uložiť dokonca len samostatné alternatívne tresty ako napríklad peňažný trest, trest povinnej práce, trest zákazu činnosti a podobne. Z uvedených skutočností preto súd uzatvára, že prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona nie je podľa zákonodarcu tak typovo závažným trestným činom, aby určil súdu povinnosť ukladať pri ňom trest odňatia slobody. Pri zvažovaní druhu trestu je teda nutné vychádzať, okrem závažnosti spáchaného prečinu, či osoby obžalovaného aj z toho, že trest odňatia slobody je trestom ultima ratio (poslednou a krajnou možnosťou), ktorý môže súd uložiť len vtedy, ak iné druhy trestov, nemôžu celkom zjavne viesť k náprave obžalovaného. V tomto smere súd vychádzal z toho, že obžalovaný sa síce dopustil protiprávneho skutku, pričom išlo o typovo menej závažný trestný čin, avšak obžalovaný tento trestný čin spáchal opakovane, a to bezprostredne po predchádzajúcom odsúdení a v páchaní trestnej činnosti pokračoval aj po vykonaní trestu odňatia slobody uloženom mu za predchádzajúcu trestnú činnosť. Teda obžalovaný nepreukázal žiadnu mieru nápravy v súvislosti s predchádzajúcim odsúdením, naopak predchádzajúce odsúdenie na trest odňatia slobody a jeho výkon nemali na obžalovaného želaný výchovný vplyv. Je zrejmé, že u obžalovaného naďalej pretrváva druhová recidíva. Súd vychádzajúc z uvedených okolností odmietol uloženie menej

represívneho tzv. alternatívneho trestu pre zjavnú nespôsobilosť takéhoto trestu priaznivo pôsobiť na správanie obžalovaného, a teda dospel k záveru, že jediný druh trestu, ktorý môže viesť obžalovaného k náprave a k predchádzaniu ďalšej trestnej činnosti z jeho strany je trest odňatia slobody.

Súd tiež posudzoval možnosť podmieneného odkladu výkonu trestu u obžalovaného. Nie je totiž vylúčené dosiahnuť účel trestu uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu aj u páchatel'a, ktorý sa dopustil trestnej činnosti po krátkom čase po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody za podobnú trestnú činnosť (R 57/1990). Pri hodnotení recidívy páchatel'a z hľadiska možnosti jeho nápravy musí súd prihliadnuť na povahu predchádzajúcej trestnej činnosti, na časový odstup od posledného odsúdenia, na celkový spôsob jeho života a na pohnútku jeho ďalšieho trestného činu (R 39/1965). Pri úvahe o podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody musí súd zhodnotiť všetky okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, najmä jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, ako aj činu, ktorý obvinený spáchal, aby mohol urobiť odôvodnený záver, či sa účel trestu dosiahne aj bez jeho výkonu alebo nie (R 56/1970). Vychádzajúc z uvedených úvah a vzhľadom na zistený skutkový stav súd dospel k záveru, že u obžalovaného nie je možné dosiahnuť účel trestu bez jeho výkonu. Jednak tomu bráni tá okolnosť, že u obžalovaného dochádza k recidívam v krátkom slede, čoho dôkazom je aj tá skutočnosť, že prejednávaného skutku sa dopustil bezprostredne po predchádzajúcom odsúdení a v páchaní trestnej činnosti pokračoval bezprostredne po vykonaní trestu odňatia slobody uloženom mu za predchádzajúcu trestnú činnosť. Závažnou a determinujúcou okolnosťou je však samotná povaha stíhaného trestného činu. Obžalovaný napriek tomu, že prebieha voči nemu trestné stíhanie a napriek tomu, že si je plne vedomý svojej vyživovacej povinnosti, ktorú si neplní ani počas trestného stíhania, neupustil od svojho protiprávneho konania a v páchaní prečinu zanedbania povinnej výživy pokračoval až do vyhlásenia rozsudku. Ak doposiaľ nedošlo ku korekcii jeho správania, je plne dôvodné prognózovať, že k takejto korekcii nedôjde ani v prípade podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, teda podmienený odklad výkonu trestu u obžalovaného úplne stráca opodstatnenie. Preto súd nepristúpil u obžalovaného k podmienenému odkladu výkonu trestu odňatia slobody podľa § 49 ods. 1 alebo 51 ods. 1 Tr. zák.

Keďže obžalovaný bol v predchádzajúcich 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, súd podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Bratislava II, Drieňova 5, 827 02 Bratislava.

Podľa § 86 ods. 1 písm. a) Trestného zákona trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.